

ת"ד 8995/03/22 - יורי זוזוק נגד מדינת ישראל

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקווה

ת"ד 8995-03-22 מדינת ישראל נ' זוזוק
תיק חיצוני: 72070/2022

בפני כבוד השופטת רות וקסמן
המבקש/הנאשם יורי זוזוק
נגד
המשיבה/המאשימה מדינת ישראל
החלטה

מבוא

בפני בקשת המבקש/הנאשם לחזרה מהודאה על פי סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ").

רקע עובדתי

1. כנגד המבקש/הנאשם הוגש כתב אישום בגין עבירות של סטיה מנתיב נסיעה תוך סיכון התנועה, עבירה לפי תקנה 40(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), נהיגה בקלות ראש, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 + סעיף 38(2) לפקודת התעבורה, [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה"), התנהגות הגורמת נזק, עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, סירוב לבדיקת שכרות לפי דרישת שוטר, עבירה לפי סעיף 64ד(א) + סעיף 39א לפקודת התעבורה.

2. על פי כתב האישום ביום 5.2.22 בשעה 18:35 או בסמוך לכך, נהג המבקש/הנאשם באוטובוס זעיר ציבורי מסוג מרצדס מ.ר. 4369331 באביחיל, רח' הגדוד העברי מכיוון דרום לצפון והתקרב לצומת עם רח' הבנים.

באותן הנסיבות, נהג המבקש/הנאשם בהיותו שיכור בכך שסירב למתן דגימת אוויר נשוף.

אותה שעה נהג המבקש/הנאשם בקלות ראש בכך שנהג שיכור, לא נתן תשומת לב מספקת לדרך, סטה מנתיב נסיעתו ונעצר לאחר שרכבו פגע בחומת בית מגורים.

כתוצאה מהתאונה נחבל המבקש/הנאשם וכן ניזוק הרכב ורכוש ציבורי.

3. ביום 28.3.22 נערך דיון בפני כב' השופט עמית בר, בנוכחות עו"ד ד"ר רפאל תמיר תירם (להלן: "הסנגור הראשון") והמבקש/הנאשם. בדיון זה הוקרא למבקש/הנאשם כתב האישום על ידי בא כוחו, נרשם כי הוא הבין את תוכנו אך בא כוחו ביקש להגיב במועד נדחה, הדיון הועבר אלי על ידי המנ"ת ונקבע ליום 3.5.22.

4. ביום 3.5.22 נערך בפני דיון בנוכחות הסנגור הראשון.

במעמד דיון זה הודיעו ב"כ הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון. הוסבר למבקש/הנאשם כי בית המשפט אינו כבול להסדר הטיעון וכי קיימת אפשרות שלא יגזור על המבקש/הנאשם העונש המוסכם.

כתב האישום הוקרא למבקש/הנאשם על ידי בא כוחו ותורגם לו על ידי מתורגמנית לשפה הרוסית, נרשם הן מפי בא כוחו והן מפי המבקש הנאשם כי הוא הבין את כתב האישום, ומודה בעובדותיו במסגרת הסדר טיעון.

ניתנה על ידי הכרעת דין - בהתאם.

באי כח הצדדים טענו לעונש.

ניתן גזר דין לפיו הושתו על המבקש/הנאשם מאסר על תנאי, פסילה, פסילה על תנאי וקנס.

5. רישיון הנהיגה של המבקש/הנאשם הופקד במשטרה.

6. ביום 3.6.22 הגיש המבקש/הנאשם באמצעות בא כוחו הסנגור השני, עו"ד אברהם ג'אן בקשה לחזרה מהודאה, נשוא החלטה זו.

7. המשיבה/המאשימה בתגובתה מיום 9.6.22 התנגדה לחזרת המבקש/הנאשם מהודאה.

טיעוני ב"כ הצדדים

טיעוני ב"כ המבקש/הנאשם

1. הסדר הטיעון התקבל בלחץ ומבלי להבין את משמעויותיו לעומק.

2. במעמד הדיון המבקש/הנאשם לא חש בטוב וסבל מלחץ דם גבוה וכאבי ראש קשים.

3. הסנגור הראשון לא שיתף את המבקש/הנאשם בפן הראייתי, למרות דרישתו לכך.

4. על פי חומר החקירה, קיים חשש לעיוות דין בעקבות הודאתו והרשעתו של המבקש/הנאשם לנוכח קיומם של כשלים ראייטיים כדלקמן:

א. בחקירותיו במשטרה מכחיש המבקש/הנאשם כי שטה אלוהול.

ב. קיימים חסרים בסימונים בדו"ח הפעולה באכיפת נהיגה בשכרות.

ג. סרט מצלמת הגוף המתאר דרישת הדגימה מלמד כי הוא לא תורגם, על אף שהמבקש/הנאשם מתקשה בשפה העברית.

ד. המבקש/הנאשם סורב לקבלת שיחת טלפון.

5. לא חלף פרק זמן משמעותי מיום מתן פסק הדין ועד הגשת הבקשה.

טיעוני ב"כ המשיבה/המאשימה

ביום 3.5.22 המבקש/הנאשם נשפט בנוכחותו ובנוכחות בא כוחו דאז, הסנגור הראשון, כאשר נוכחה גם מתורגמנית לשפה הרוסית.

המבקש/הנאשם ציין בלשונו לפרו' כי הוא מבין ומודה בעובדות כתב האישום.

אשר על כן, לאור היות המבקש/הנאשם מיוצג, כשהדין תורגם לשפתו, מתנגדים לבקשה.

דין והכרעה

המסגרת המשפטית לחזרה מהודיה

1. המסגרת המשפטית לחזרה מהודיה מצויה בסעיף 153 לחסד"פ.

2. חזרת המבקש/הנאשם מהודאה טעונה רשות מבית המשפט, ומתן רשות זו מותנית בקיומם של "נימוקים מיוחדים שיירשמו". בסמכותו של בית המשפט לאפשר חזרה מהודאה בכל שלב של המשפט, כולל שלב הערעור (י.קדמי על סדר הדין בפלילים (כרך ב' תשס"ג) 996, ה"ש 51, 999).

3. בעניין "הנימוקים המיוחדים" קבעה הפסיקה שאמנם לא מדובר ברשימה סגורה, אולם הנסיבות בהן ישקול בית המשפט חזרה מהודיה הן חריגות. כך, למשל, כאשר קיים חשש שההודאה לא נעשתה באופן חופשי ומרצון או כאשר המבקש/הנאשם לא הבין את משמעות ההודאה וזו הושגה שלא כדין, או במקרים שבהם נפל פגם בהליך עצמו. למשל כאשר הדרישות הדיוניות לא נשמרו או שהסנגור לא הסביר כנדרש את מהות ההודאה, או שהסנגור פעל משיקולים זרים תוך הפרת אמונים כלפי לקוחו

(ראה תפ"ח (מרכז)

13-06-15150 (פסקה 27) או שבית המשפט התעלם מחזרת המבקש/הנאשם מהודאה בשלב התסקיר או בשלב הטיעונים לעונש מבלי לברר העניין (ר' ע"פ 3227/10 פלוני נ' מדינת ישראל, ע"פ 3914/08 עאמר עסאלה נ' מדינת ישראל, ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל).

4. כמו כן נקבע בפסיקה, כי יש משקל למועד הבקשה לחזרה מהודאה, בהקשר לשאלה אם יש בעיתוי הנבחר כדי להצביע על מניע מניפולטיבי מצד המבקש/הנאשם לנצל ההליך הפלילי בדרך לא ראויה כדי לשפר סיכוייו להקל בדינו (ע"פ 4988/07 רחמינוב נ' מדינת ישראל). עם זאת, המבחן המהותי לפיו תחתך הסוגייה של חזרה מהודאה הוא "מבחן המניע", כאשר מבחן העיתוי הוא כלי עזר משפטי המסייע בזיהוי המניע (רע"פ 445/16 בן זקן נ' מדינת ישראל).

5. להשלמת התמונה יצויין, כי על פי דעת הרוב בפסק הדין שניתן בע"פ 3754/91 סמחאת נ' מדינת ישראל (להלן: "פס"ד סמחאת"), די בכך שהמבקש/הנאשם שינה טעמו לאחר ההודאה ומבקש לעמוד על חפותו כדי להתיר לו לחזור מהודאה, אולם עמדה מקילה זו, היתה נכונה לנסיבות המיוחדות שעלו מפסק הדין (התחשבות ברופא שההודאה היתה מקפחת את מטה לחמו וכל השנים הרבות שהושקעו בלימודים ובעבודה) ומכל מקום אינה משקפת כיום את ההלכה בסוגיית החזרה מהודאה, שמבטאת קו נוקשה ומחמיר יותר ואף איננה רלוונטית לנסיבות המקרה דנן.

6. עיתוי החזרה מהודייה מהווה שיקול מכריע בבחינת בקשת מבקש/נאשם לחזור בו מהודייה שמסר. (ראה בע"פ 635/05 דענא נ' מ"י)

"כאשר מבוקשת חזרה מהודייה לאחר מתן גזר הדין, כבענייננו, בית המשפט ייעתר לכך רק במקרים נדירים ביותר. הטעם לכך הוא החשש שמא נאשם יחליט על פי תוצאת הודייתו והעונש שהושת עליו האם כדאי לו לחזור בו ולחדש את המשפט, אם לאו. חשש זה מתגבר כאשר הודיית הנאשם נעשתה במסגרת הסדר טיעון, שאז מתן אפשרות לחזרה מהודייה עלול להוביל לכך שהסכמה להסדר טיעון תהיה מותנית בחומרת העונש שיוטל בדיעבד." ע"פ 2397/18 עלאא אבו עיישה נ' מ"י.

7. החלפת ייצוג משפטי, בחינת סיכויי ההרשעה ומצב הראיות אינם יכולים להשתנות בהתאם לחוות דעת של עורכי דין שונים על חומר הראיות כפי שיפורט להלן.

העדר תצהיר

הבקשה אינה נתמכת בתצהיר ובמסמכים רפואיים לאימות הנטען.

"רצוי עד מאוד כי נאשם המגיש בקשה לחזרה מהודאה יניח את התשתית העובדתית לבקשתו באמצעות תצהיר, שכן

בהעדר תצהיר בו הוא מתחייב לומר את האמת ובו הוא קושר את עצמו לגרסה עובדתית קונקרטית ומחייבת, אמינותו תהא מוטלת בספק.

סעיף 15 לפקודת הראיות אינו מוגבל להליכים אזרחיים ותצהיר משמש הוכחה הן במישור הפלילי והן במישור האזרחי (ראה קדמי על הראיות (חלק שני) עמ' 915).

בקשה לחזרה מהודיה מעצם טבעה היא שאלה עובדתית ולא שאלה משפטית גרידא שכן על מנת שבית המשפט ישתכנע לאפשר למבקש/הנאשם לחזור בו מהודאה, עליו להגיע למסקנה שבעובדה כי ההודאה ניתנה בניגוד לרצונו האמיתי של המבקש/הנאשם ועליו לפרט גרסתו לחפות.

בתת"ע (חד') 5998-07-17 ג'בארין אחמד נ' מדינת ישראל נקבע:

"...הנאשם לא פירט את גרסת החפות שלו בוודאי לא באופן שיש בו כדי לשנות את תוצאות ההליך ולהעלות חשש להרשעת שווא... כדי לקבוע שההודאה הינה בלתי סבירה... נפסק, כי על מנת לבסס עילה של חשיפת האמת העובדתית, יש לשכנע את בית המשפט שהמטרה האחת והיחידה העומדת ביסוד הבקשה היא שתנתן לנאשם הזדמנות להוכיח את חפותו. לצורך כך, על הנאשם לפרט מהי אותה אמת ולפרוש בפני בית המשפט את סיפור המעשה ואת פרטיה של גרסת החפות שלו... ו"מצופה כי הנאשם ישתף את בית המשפט בקשר שבין הנימוק לבקשה לבין הודייתו הקודמת בעובדות, וכן בנוסף עליו לשרטט באופן כללי את קו הגנתו" (ע"פ 2005/20 פלוני נ' מדינת ישראל...).

בענייננו המבקש/הנאשם לא מילא את המוטל עליו. בא כוח המבקש/הנאשם כשופר שלו בחר שלא לצרף תצהיר, המבקש/הנאשם לא הניח תשתית עובדתית להוכחת גרסת חפותו, לא פרש בפני את סיפור המעשה ואת פרטי חפותו וכן לא צרף אסמכתאות למצבו הרפואי הנטען שפגע לכאורה ביכולתו להבין את כתב האישום.

יסוד "רצון טוב וחופשי/לחץ ועילה רפואית"

המבקש/הנאשם עצמו עמד לפני, הודה בכתב האישום במסגרת הסדר.

ייאמר, כי כשגרה בכל תיק ותיק, אני מקפידה הקפדה יתרה על התנהלות עורכי הדין והנאשמים בעת הדיונים מולי וניתנת שימת לב יתרה לתשובות הנאשמים לכתב האישום עת הם עומדים מולי: ראשית, כולם, ללא יוצא מן הכלל, מגיעים לדוכן העדים ולא משיבים לכתב האישום מתוך הקהל, אני שמה לב לשפת הגוף, לקשיי השפה, לאורך התרגום של כל שלב וכל שאלה, וכל עוד יש לי ספק ולו קל שבקלים שהמבקש/הנאשם לא הבין את הנאמר, מופסק הדיון, מוסבר שוב על ידי ומתורגם שוב שלב אחרי שלב עד שנחה דעתי כי המבקש/הנאשם הבין את עובדות כתב האישום בו הוא מודה.

כאן המבקש/הנאשם היה מיוצג על ידי עורך דין, כתב האישום תורגם לו על ידי מתורגמנית לשפת אימו - רוסית, הוא הצהיר כי הבין את כתב האישום. באף רגע נתון לא ציין המבקש/הנאשם כי הוא סובל מבעיה רפואית כלשהי ואף

במעמד בקשה זו לא תמך כאמור הנטען בתעודה רפואית לפיה לחץ דם גבוה שיבש או יכול לשבש את שיקול הדעת וההבנה. ואם לא עשה כן אז והיום אין לו אלא להלין על עצמו שלא הצליח להרים הנטל המוטל עליו.

"לחץ" הוא לא מושג אובייקטיבי אלא מושג סובייקטיבי גרידא. ראה רע"פ 4142/04 **סמל (מיל) מילשטיין נ' התובע הצבאי**.

נקבע אף כי העובדה שמאן דהוא לרבות סנגור, נתן למבקש/הנאשם להבין שאם לא יודה יכול ויוטל עליו עונש חמור יותר (נימוק שלא הועלה על ידי המבקש/הסנגור כאן) לא די בה כדי לעורר ספק שמא לא הודה המבקש/הנאשם באשמתו מרצונו. ראה רע"פ 10705/05 **מסיקה נ' מ"י**.

כאן ב"כ המבקש/הנאשם טען כי המבקש/הנאשם היה בלחץ, בבקשה לא הובאו נימוקים קונקרטיים מה הלחץ את המבקש/הנאשם.

אין מחלוקת כי לא היה כל איום, סכנה לחיים, סכנה לחירות, סכנה לחופש שגרם למבקש/הנאשם להודות.

כאן המבקש/הנאשם היה מיוצג לאורך כל התקופה על ידי עורך דין שהקריא לו את כתב האישום שתורגם לו לשפתו.

מכל האמור, לא מצאתי כי נפל פגם ברצונו החופשי של המבקש/הנאשם.

אין לי ספק ולא היה לי ספק כי ההודאה ניתנה מרצון טוב וחופשי של המבקש/הנאשם ומתוך הבנת התוצאות הכרוכות בכך ונדמה כי הבקשה היום מוגשת אך משיקולי כדאיות בניסיון להפחית בענישה.

כשלים ראיתיים

יובהר בזאת כי גם אם כשלה המדינה (המשטרה) באחת או יותר מפעולותיה נגד המבקש/הנאשם, ואין כל אינדיקציה בשלב זה לקביעה שכזו, הרי שהמקום הראוי לבירור כל הטענות לגבי כשלים שהעלה בא כוח המבקש/הנאשם הוא במסגרת הליך ההוכחות.

טענות הסנגור השני לכשלים בראיות עת בחן את תיק החקירה מחדש עומדות בסתירה להלכה המשפטית בנושא חזרה מהודאה, שלפיה החלפת ייצוג משפטי, סיכויי ההרשעה ומצב הראיות לא יהוו נימוק לחזרה מהודאה, שכן הליכי בית המשפט אינם יכולים לנוע כמטוטלת בהתאם לחוות דעת של עורכי דין שונים על חומר הראיות (ראה ע"פ 3914/08 **עאמר עסאלה נ' מ"י**, ע"פ (נצרת) 1146/04 **חלף מוסא נ' מ"י**, וכן ראה בנוסף דברי כב' השופט הנדל בע"פ 3227/10 **פלוני נ' מ"י** שם נקבע: "הנאשם אינו בגדר 'סוחר בשוק' המשפט הפלילי... ואינו בן חורין לעבור מהודאה לכפירה בכל אשר יחפוץ").

סוף דבר

בסופו של דבר, השאלה המכרעת, על פיה תוכרע הבקשה לחזרה מהודייה, היא המניע/הסיבה לבקשת המבקש/הנאשם לחזור בו מהודאתו - האם מדובר ברצון כן ואמיתי להוכיח את חפותו, או שמא מדובר בתכסיס/מהלך טקטי שנועד להשיג רווח דיוני/משפטי שכן "כפי שכבר נאמר, פרוצדורה פלילית איננה "משחק אשקוקי" אך גם איננה "תוכנית כבקשתך". שלא כמו במשחק השחמט, נאשם שעשה מהלך שגוי יהיה רשאי לבטלו מסיבות טובות, אולם לשם כך יהא עליו להניח תשתית עובדתית שמראה כי סיבות כאמור אכן קיימות במציאות. ברי הוא, כי נאשם איננו רשאי להחזיר את כלי השחמט לעמדתם ההתחלתית כדי להתחיל את המשחק מחדש רק משום שנוכח לדעת כי המשחק איננו מתנהל לטעמו". (ע"פ 8777/18 פלוני נ' מדינת ישראל).

סבורתני כי המבקש/הנאשם זכה להליך הוגן, לייצוג משפטי נאמן בשעתו ולשיקוף מלא של עמדתו בסיוע מתורגמנית בבית המשפט. הודאתו בעובדות שפורטו בכתב האישום לוותה בגמירות דעת הן לעצם נתינתה והן לגבי השלכותיה והמשמעויות הנובעות מכך.

על פי החומר שבפני, לא שוכנעתי כי הבקשה לחזרה מהודאה נובעת מפגם כלשהו בגיבוש הסדר הטיעון, כשל בייצוג או מתוך אמונה כנה בחפותו של המבקש/הנאשם אלא כמהלך טקטי אם לא לומר מניפולטיבי לשפר סיכוייו ולהחזיר "הגלגל לאחור", על מנת לקבל הקלה בענישה.

הבקשה לא מעלה "נימוקים מיוחדים" לקבלתה ונחזית כבלתי כנה ועל כן דינה להדחות וכך אני מורה.

פסק הדין שניתן על ידי ביום 3.5.22 - יוותר על כנו.

ניתנה היום, ח' תמוז תשפ"ב, 07 יולי 2022, בהעדר הצדדים.